

Załącznik
do Uchwały Nr BRM.....
Rady Miejskiej w Ornecie
z dnia 27 marca 2024 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE ORNETA
NA LATA 2024-2026**

Orneta 2024

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp
- II. Podstawy prawne
- III. Główne założenia
- IV. Uzasadnienie wprowadzenia programu
- V. Diagnoza społeczna
- VI. Infrastruktura
- VII. Cele Programu
- VIII. Analiza SWOT
- IX. Adresaci programu
- X. Realizatorzy programu
- XI. Finansowanie
- XII. Oczekiwania i rezultaty
- XIII. Monitoring i ewaluacja

I. WSTĘP

Gminny program wspierania rodziny na lata 2024 - 2026 w Gminie Orneta opracowano zgodnie z art. 176. ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) w myśl, którego do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 - 2026 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzi i normalizacji życia rodzinnego.

II. PODSTAWY PRAWNE

Zadania dotyczące wspierania rodziny opisane są przede wszystkim w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) Zgodnie z art. 176 pkt 1, powyższej ustawy do zadań własnych gminy należy: opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny; tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny; tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych przez: zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, organizowanie szkoleń

i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci. Ponadto finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny, kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające; współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku pre adopcyjnym, sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny, prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy. Zgodnie z art. 179 ust. 2 cytowanej ustawy gminne programy wspierania rodziny uchwalane są przez radę gminy. Oprócz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, działania dotyczące wsparcia rodziny regulowane są także w innych obowiązujących aktach prawnych, w tym:

- a) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.),
- b) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923 z późn. zm.),
- c) Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 17 września 2021 r. (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 810 z późn. zm.),
- d) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.),
- e) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.),
- f) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.).

Program wpisuje się w następujący dokument strategiczny: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Orneta na lata 2016- 2025.

III. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA

Głównym założeniem niniejszego programu jest funkcjonowanie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania. Cel ten może zostać osiągnięty poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie. Program zakłada dalsze integrowanie, rozwój i wzmocnienie działań instytucji i organizacji działających w Orniecie w zakresie wspierania rodziny. Realizacja zadań Programu ma zapobiegać kryzysom funkcjonowania rodziny, których konsekwencją może być umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, a także praca z rodzinami, z których dzieci – na skutek przeżywanego kryzysu - zostały czasowo umieszczone poza rodziną, w celu przywrócenia warunków pozwalających na ponowne podjęcie ich wychowywania przez rodziny biologiczne. Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

IV. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Orneta na lata 2024-2026. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

V. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Orneta położona jest w północnej części województwa warmińsko – mazurskiego w powiecie lidzbarskim. Gmina ma charakter miejsko - wiejski, obejmując swym zasięgiem miasto Orneta oraz 25 miejscowości: Augustyny, Bażyny, Bażyny, Biały Dwór, Bogatyńskie, Chwałecin, Dąbrówka, Drwęczno, Gieduty, Henrykowo, Karbowo, Karkajmy, Klusajny, Krosno, Krzykały, Kumajny, Lejlawki Wielkie, Miłkowo, Mingajny, Nowy Dwór, Opin, Osetnik, Ostry Kamień, Wojciechowo, Wola Lipecka, które tworzą 21 sołectw. Miasto zajmuje powierzchnię 963 ha, a gmina 23.460 ha. Powierzchnia całkowita gminy obejmuje obszar 24.423 ha. Ogólna gęstość zaludnienia wynosi ok. 50 os/km². Orneta leży na skrzyżowaniu tras wojewódzkich: 507 (Dobre Miasto – Braniewo), 513 (Pasłęk – Lidzbark Warmiński), 528 (Morąg – Orneta). Tereny gminy stanowią obszar o charakterze rolniczym z udziałem gospodarki leśnej.

Według danych Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Ornece, na dzień 31.12.2023 r. w gminie Orneta zameldowanych było **10 902 osób**, z czego miasto Orneta – 7 885 osób, gmina Orneta- 3 017 osób. Ważne pod względem sytuacji społecznej jest zjawisko starzejącego się społeczeństwa; liczba osób w wieku emerytalnym na terenie miasta i gminy Orneta wynosi 2 561 osób (K- 1716, M -845) tj. 23,49% ogółu mieszkańców gminy.

W 2023 roku z terenu miasta i gminy Orneta pomocą społeczną objęto łącznie 625 osób oraz 11 rodzin objęto wyłącznie pracą socjalną (bez świadczeń). W stosunku do liczby mieszkańców miasta i gminy Orneta (10 902 osób zameldowanych), **5,73%** ogółu mieszkańców korzysta z pomocy społecznej w formie świadczeń.

W 2023 r. dominującym powodem przyznawania świadczeń pomocy społecznej, podobnie jak w latach poprzednich, pozostawało bezrobocie, 255 rodzin zostało objętych wsparciem z tej właśnie przyczyny. Bezrobocie jest problemem społecznym, ale leży także u podstaw wielu innych kwestii

społecznych. Szczególnie długotrwałe bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu materialnego życia zarówno samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. Stąd bardzo często obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się w danym społeczeństwie z obszarami ubóstwa.

W dalszym ciągu sytuacja na lokalnym rynku pracy w znaczącym stopniu wpływa na strukturę osób korzystających z pomocy Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornece. Kolejnymi najczęściej występującymi w 2023 r. powodami udzielania świadczeń były: ubóstwo - 224 rodziny, długotrwała lub ciężka choroba 218 rodzin, niepełnosprawność 129 rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych 62 rodziny, alkoholizm 56 rodzin.

Brak zatrudnienia nie pozwala wielu rodzinom i osobom na zaspokojenie potrzeb niezbędnych do ich samodzielnej egzystencji. Jest również przyczyną powstania dysfunkcji w rodzinach, degradacji społecznej środowisk a nawet patologii. Z roku na rok **wzrasta bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych**, przez co zwiększa się zapotrzebowanie na porady specjalistyczne, terapie skierowane do rodziców, opiekunów i dzieci. Lokalna Diagnoza Rozwiązywania Problemów Uzależnień i innych Zagrożeń Społecznych dla Miasta i Gminy Orneta wskazuje hierarchie problemów społecznych, występujących wśród mieszkańców Ornety. Dzieci narażone są ze strony rodziców na różnego rodzaju akty przemocy, głównie przemocy psychicznej wyzwiska i poniżanie. Coraz częściej zauważalny jest wzrost uzależnienia wśród młodych ludzi od alkoholu. Na skutek niewłaściwych wzorców wyniesionych między innymi z mediów, internetu, kryzysu autorytetu, zaburzona staje się prawidłowa komunikacja między rodzicami a dziećmi oraz w środowisku rówieśniczym.

RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Pracownicy socjalni jak również asystenci rodziny Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornece ramach wykonywania obowiązków podejmują szereg działań na rzecz rodzin borykających się z różnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na rzecz takich rodzin podejmuje następujące działania:

- prowadzi pracę socjalną z rodzinami w celu poprawy ich funkcjonowania;
- udziela rodzinom przezwyciężającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej wsparcia asystenta rodziny;
- udziela pomocy finansowej;
- organizuje dożywianie;
- podejmuje działania związane z przeciwdziałaniem dysfunkcjom rodziny i patologiom społecznym;
- prowadzi działania o charakterze pomocowym aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz grup i osób zagrożonym wykluczeniem społecznym.

Rodziny korzystające z pomocy społecznej – powody przyznania pomocy społecznej

L.p.	Powód pomocy	Liczba rodzin						Liczba osób w rodzinach		
		ogółem			w tym: na wsi					
		2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
1.	ubóstwo	249	241	224	106	96	89	486	467	421
2.	sieroctwo	0	1	1	0	1	1	0	4	4
3.	bezdomność	3	6	7	0	0	0	3	6	7
4.	bezrobocie	310	280	255	101	85	80	781	685	605
5.	niepełnosprawność	160	146	129	45	42	38	339	211	199
6.	długotrwała lub ciężka choroba	223	231	218	55	57	44	318	337	303
7.	bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	74	72	62	21	22	19	264	250	238
	w tym: rodziny niepełne	49	45	34	12	15	9	146	135	109
	rodziny wielodzietne	22	19	21	7	6	8	115	102	118
8.	przemoc domowa	17	22	12	3	4	4	48	95	40
9.	potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	alkoholizm	64	62	56	16	17	17	85	77	64
11.	narkomania	2	3	1	1	1	1	2	3	1
12.	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	5	10	2	1	2	10	7	11
13.	trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	zdarzenie losowe	15	3	1	4	0	0	34	5	1
15.	sytuacja kryzysowa	9	10	1	2	3	0	8	16	1
16.	klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło danych: Sprawozdania Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za lata 2021 - 2023

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej nadal jest bezrobocie, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba. W dalszej kolejności niepełnosprawność, bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, alkoholizm i pozostałe. Bardzo często zdarza się że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie.

Z upływem lat zmieniło się oblicze rodziny. Dawniej rodziny były bardziej liczne. Obecnie zmienił się model współczesnej rodziny. Liczba członków rodziny zmniejszyła się w porównaniu do lat poprzednich. Najczęściej spotykanym obecnie modelem rodziny jest 2+1. Przemawia za tym również typ rodzin korzystających z pomocy na przestrzeni ostatnich trzech lat. Szczegółowe dane przedstawia tabela 1.

Tabela nr 1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie		Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
		2021	2022	2023	2021	2022	2023
Rodziny ogółem		582	528	491	1161	1034	926
o liczbie osób	1	350	325	320	350	325	320
	2	71	66	57	142	132	114
	3	51	40	30	153	120	90
	4	55	50	37	220	200	148
	5	35	30	28	175	150	140
	6 i więcej	20	17	19	121	107	114
w tym rodziny z dziećmi ogółem		172	157	129	679	712	519
o liczbie osób	1	58	54	40	165	147	106
	2	59	54	40	227	206	154
	3	42	36	33	205	176	160
	4	9	9	13	54	55	76
	5	4	3	1	28	20	7
	6	0	1	2	0	8	16
	7 i więcej	0	0	0	0	0	0
Rodziny niepełne ogółem		65	68	59	204	200	196
o liczbie osób	1	29	31	30	67	62	72
	2	23	24	13	78	72	45
	3	11	8	10	46	32	42
	4 i więcej	2	5	6	13	34	37
Rodziny emerytów i rencistów ogółem		158	137	135	214	182	176
o liczbie osób	1	121	108	110	121	108	110
	2	28	21	19	56	42	38
	3	3	3	1	9	9	3
	4 i więcej	6	5	5	28	23	25

Źródło danych: Sprawozdanie Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za lata 2021-2023

Tabela nr 2. Rodziny objęte świadczeniem wychowawczym (500+)

Świadczenie wychowawcze	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba Rodzin	1155	1091	4

* Świadczenia wychowawcze przeniesione do realizacji do ZUS

Tabela nr 3. Rodziny objęte świadczeniem rodzinnym

Świadczenie Rodzinne	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba Rodzin	803	759	603

Z analizy powyższego wynika, że liczba rodzin z dziećmi stanowi znaczny odsetek wśród świadczeniobiorców ośrodka pomocy społecznej. Na tej podstawie wysunięto wniosek, że posiadanie potomstwa stanowi dodatkowe wydatki związane z zabezpieczeniem potrzeb rodziny.

Na szczególną uwagę zwraca kwestia udzielenia pomocy rodzinom z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Na podstawie danych statystycznych MGOPS w Orniecie wysunięto wniosek, że liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z wyżej wymienionego powodu na przestrzeni ostatnich trzech lat jest znacząca i w zasadzie nie ulega tendencji spadkowej w porównaniu do ogólnej liczby świadczeniobiorców pomocy społecznej.

Problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeważającej mierze dotyczy rodzin niepełnych. Poprawiła się sytuacja finansowa w tych rodzinach, lecz dochodzi dodatkowy problem umiejętnego wydatkowania środków ze świadczenia 500+ (od 2024 r. 800+), w niektórych rodzinach dochodzi do marnotrawienia tych środków.

Złożoność problemów oraz nieumiejętność ich rozwiązywania często rodzi inne negatywne skutki zachowań, do których z całą pewnością można zaliczyć przemoc w rodzinie. Problem przemocy zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ odnosi negatywny skutek w funkcjonowaniu każdego człowieka. Następstwa przemocy są szczególnie dotkliwe zwłaszcza wtedy, gdy jej ofiarami czy też świadkami pozostają dzieci.

Tabela nr 4. Liczba Niebieskich Kart – A

	Liczba Niebieskich Kart -A wszczynających procedurę „Niebieskiej Karty”		
	2021	2022	2023
OGÓŁEM	17	18	7
W tym wypełnione przez przedstawicieli Policji	17	13	3
W tym wypełnione przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	1	4	3
W tym wypełnione przez przedstawicieli komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0
W tym wypełnione przez przedstawicieli oświaty	0	1	1
W tym wypełnione przez przedstawicieli ochrony zdrowia	0	0	0

Źródło danych: Sprawozdanie Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za lata 2021-2023

W celu poprawy funkcjonowania rodzin w Gminie Orneta – rodziny mogą skorzystać z poradnictwa specjalistycznego. Jest to w szczególności poradnictwo prawne (udzielanie informacji z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów), psychologiczne (realizowane przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii) oraz rodzinne. Poradnictwo jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Realizacją tego typu wsparcia zajmują się zatrudnieni specjaliści oraz pracownicy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przy współpracy z pedagogami szkolnymi, terapeutami oraz Pełnomocnik ds. Profilaktyki Uzależnień. Prowadzona jest działalność konsultacyjno – doradcza w zakresie: przekazywania informacji o istniejących możliwościach uzyskania pomocy lub wsparcia, wspierania rodzin w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, wsparcia psychologicznego w sytuacjach kryzysowych, udzielania porad z zakresu prawa, poradnictwa i pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz uzależnionym.

W Gminie Orneta od 2005 roku funkcjonuje Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej. Podstawowym celem jego działalności jest udzielanie wszechstronnej pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej dla osób i rodzin doznających przemocy domowej.

Tabela nr 5. Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej przy MGOPS w Ornece – liczba porad i konsultacji w 2023 r.:

Psycholog	Ogółem 73			Z tego dot. Przemocy:
Liczba porad i konsultacji	W tym kobiety	Ogółem	30	11
		W tym niepełnosprawni	15	0
		W tym starsze	11	0
	W tym mężczyźni	Ogółem	15	1
		W tym niepełnosprawni	15	0
		W tym starsze	12	0
	W tym dzieci	Ogółem	28	3
		W tym niepełnosprawne	0	0
				Tylko przemoc 15

Konsultant ds. przemocy w rodzinie	Ogółem 121			Z tego dot. Przemocy:
Liczba porad i konsultacji	W tym kobiety	Ogółem	64	32
		W tym niepełnosprawni	1	5
		W tym starsze	22	14
	W tym mężczyźni	Ogółem	27	15
		W tym niepełnosprawni	0	0
		W tym starsze	15	13
	W tym dzieci	Ogółem	30	17
		W tym niepełnosprawne	1	1
inne				Tylko przemoc 64

Prawnik	Ogółem 22			Z tego dot. Przemocy:
Liczba porad i konsultacji	W tym kobiety	Ogółem	20	8
		W tym niepełnosprawni	4	0
		W tym starsze	2	2
	W tym mężczyźni	Ogółem	2	0
		W tym niepełnosprawni	0	0
		W tym starsze	0	1

	W tym dzieci	Ogółem	0	0
		W tym niepełnosprawne	0	0
inne				Tylko przemoc 8

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej, traktując je jako dopełniające się i wzajemnie powiązane. Zgodnie z ustawą zadaniem gminy jest szeroko pojęta profilaktyka, praca z rodziną i pomoc w opiece i wychowaniu dziecka. Natomiast zadania związane ze sprawowaniem rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej przypisane zostały powiatom. W myśl ww. ustawy piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej (w rodzinie zastępczej) i instytucjonalnej (w placówce opiekuńczo- wychowawczej). Rodzinna piecza zastępcza jest przejściową (okresową) formą zapewnienia całodobowej opieki i wychowania dziecka pozbawionego całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021/2023.

Tabela nr 6. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych z Gminy Orneta

L. p.	Liczba dzieci	2021	2022	2023
1.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w danym roku	4	1	5
2.	Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	1	5	0

Źródło: dane: Opracowanie na podstawie danych PCPR w Orniecie

Z powyższych analiz wynika, że umieszczenie dzieci w rodzinie zastępczej nieznacznie wzrosło w ostatnim roku sprawozdawczym. Dlatego tak ważne jest podjęcie stosownych rozwiązań, które będą miały na celu zapobieganie rozszerzaniu się problemu jak również systematycznemu niwelowaniu. Udzielanie pomocy rodzinie nie powinno ograniczać się tylko do sytuacji kryzysowych. Należy podejmować działania o charakterze prewencyjnym, profilaktycznym. Głównym zadaniem i istotą działań pomocowych powinno być przeciwdziałanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Rodziny niewydolne opiekuńczo i wychowawczo objęte są wsparciem asystenta rodziny. MGOPS zatrudnia 2 asystentów rodziny.

Tabela nr 7. Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny.

	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
2021	16	46
2022	18	48
2023	19	56

Asystent rodziny w swojej pracy styka się z wieloma problemami sprzężonymi tj. niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, niskie umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu posiadanymi zasobami finansowymi, wyuczona bezradność, niepełnosprawność w tym upośledzenie umysłowe, uzależnienia, brak prawidłowych wzorców, zaburzone relacje wewnątrzrodzinne, bezrobocie, przemoc, opór przed zmianą. Z tego powodu wspieranie rodziny jest procesem powolnym i długotrwałym i bardzo trudno osiągnąć satysfakcjonujące i wymierne efekty. Wspólne działania rodziny, asystenta i pracownika socjalnego przy wsparciu wielu instytucji i organizacji mają zapobiec rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Z powodu zagrożenia problemami społecznymi i alkoholowymi w rodzinie w latach 2022/2023 do świetlicy socjoterapeutycznej prowadzonej przez MGOPS uczęszczało 13 dzieci.

W gminie Orneta odnotowano również szereg innych danych statystycznych za rok 2023 r, które jednoznacznie wskazują na niezaspokojone potrzeby egzystencjalne rodzin i stanowią przyczynę ich nieprawidłowego funkcjonowania w środowisku.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Ornece w roku szkolnym 2022/2023 podejmowała następujące działania w zakresie wspierania rodziny:

- 1) badania psychologiczne, badania pedagogiczne i logopedyczne; 467
- 2) udzielono 720 konsultacji i porad na terenie poradni
- 3) udzielono 139 porad na terenie placówek
- 4) udzielono 573 porad dla dzieci i młodzieży

Od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. 164 dzieci zostało objętych pomocą w formie dożywiania we wszystkich szkołach gminnych. Dla wielu dzieci gorący obiad szkolny pozostaje jedynym ciepłym posiłkiem dostępnym w przeciągu dnia.

W zajęciach Klubu Integracji Społecznej przy MGOPS w Ornece w latach 2021-2023 realizowane były projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko Mazurskiego Europejskiego Funduszu Społecznego mające na celu m. in. poprawę funkcjonowania rodzin.

Projekt „Działajmy Razem”, Realizator: Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornece, **Termin i miejsce realizacji:** od 01.07.2021 r. do 30.06.2023 r., / MGOPS w Ornece, / Szkoła Podstawowa Nr 1 ul. Zamkowa 26 w Ornece (teren rewitalizacyjny)

Odbiorcy/uczestnicy: projekt skierowany do mieszkańców Miasta Orneta – 37 rodzin (138 osób) 59 osób dorosłych (37 kobiet i 22 mężczyzn) oraz 79 dzieci.

Finansowanie: współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Nr projektu RPWM.11.02.03-28-0017/19.

Działania podejmowane w ramach powyższego projektu:

Psychoterapia rodzinna, wsparcie asystenta rodziny dla 10 rodzin, indywidualne poradnictwo socjalne, poradnictwo pedagogiczne z elementami mediacji – wsparcie rodziców w utrzymywaniu relacji z dziećmi, rozwiązywanie konfliktów z użyciem mediacji, umiejętności interpersonalnych, wsparcie małżeństw z użyciem elementów mediacji, poradnictwo prawne, warsztaty umiejętności

wychowawczych – Akademia Rodzica, Piknik Rodzinny – integracja rodzin, Kolorowy piknik sportowy - promocja zdrowego stylu życia oraz postaw prozdrowotnych, Edukacja prozdrowotna – warsztaty z pielęgniarstwa.

Projekt „Klub Integracji Społecznej w Ornece”, Realizator: Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornece, **Termin i miejsce realizacji:** od 01.10.2021 r. do 31.05.2023 r. / MGOPS w Ornece, **Odbiorcy/uczestnicy:** w projekcie w trzech edycjach uczestniczyło 49 osób w tym (34 kobiet i 15 mężczyzn). **Finansowanie:** współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Nr projektu RPWM.11.01.01-28-0074/20.

Celem projektu było podniesienie poziomu aktywności społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w wieku 15-64 lat, zamieszkałych Miasto i Gminę Orneta przez zastosowanie usług aktywnej integracji. Realizacja projektu odbywa się poprzez instrumenty aktywnej integracji takie jak szkolenia zawodowe, pomoc psychologiczną, warsztaty aktywizacji zawodowej, staże. Uczestnictwo w projekcie pozwalało na skuteczną aktywizację, zmianę postaw życiowych oraz zdobycie doświadczenia zawodowego. Kompleks wsparcia oparty był na zastosowaniu różnych instrumentów w odniesieniu do każdego/ej uczestnika projektu w odniesieniu do ścieżki reintegracji, stworzonej dla każdej osoby, zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb. Podniesienie kwalifikacji oraz dostęp do specjalistów zwiększenia poczucie bezpieczeństwa uczestników i ich rodzin co wpłynęło na lepsze funkcjonowanie rodziny.

Działania na rzecz mieszkańców miasta i gminy Orneta prowadzone były przez również przez **Ornecką Spółdzielnię Socjalną „Arka”**. Realizowane projekty współfinansowane były ze środków Unii Europejskiej.

Projekt „Rodzina II”, Realizator: Ornecka Spółdzielnia Socjalna Arka w Ornece,

Termin i miejsce realizacji: od 01.11.2021 r. do 30.06.2023 r.

Odbiorcy/uczestnicy: 99 osób (53 kobiety i 46 mężczyzn) w tym 42 osoby dorosłe i 57 dzieci. Łącznie 28 rodzin (w tym 14 rodzin wielodzietnych). W ramach projektu wsparcie otrzymało 10 osób niepełnosprawnych z 8 rodzin (4 kobiety i 6 mężczyzn) – 3 osoby dorosłe i 7 dzieci.

Finansowanie: współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Nr projektu RPWM.11.02.03-28-0038/21

Celem projektu było zwiększenie dostępu do usług społecznych ukierunkowanych na podniesienie aktywności społecznej i integracji ze środowiskiem lokalnym rodzin zagrożonych ubóstwem i /lub wykluczeniem społecznym, a także ich otoczenia z rodzin dotkniętych wykluczeniem z co najmniej kilku powodów określonych w art.7 ustawy o pomocy społecznej poprzez objęcie ich kompleksowym wsparciem. Każdy z uczestników został poddany wieloprotblemowej diagnozie zasobów i deficytów przez zespół specjalistów. Na podstawie diagnozy dla każdego uczestnika została przygotowana indywidualna ścieżka wsparcia, obejmująca przynajmniej 3 wsparcia określone w projekcie: poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne). Projekt zakładał również prace metodą animacji, treningi integracji emocjonalnej, grupę wsparcia, wyjazdową akademię prawidłowych relacji w rodzinie, usługi opiekuńcze, warsztaty szyte na miarę, wsparcie animatorów i wolontariuszy.

Projekt „Aktywna Rodzina II”, Realizator: Ornecka Spółdzielnia Socjalna Arka w Orniecie, **Termin i miejsce realizacji:** od 01.10.2022 r. do 30.06.2023 r. **Odbiorcy/uczestnicy:** 46 osób (29 kobiet i 17 mężczyzn) w tym 19 osób dorosłych i 27 dzieci. Łącznie 12 rodzin (w tym 6 rodzin wielodzietnych). W ramach projektu wsparcie otrzymały 4 osoby niepełnosprawne z 3 rodzin (2 kobiety i 2 mężczyzn) - 2 osoby dorosłe i 2 dzieci.

Finansowanie: współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Nr projektu RPWM.11.02.03-28-0044/22.

Celem projektu było zwiększenie dostępu do usług społecznych ukierunkowanych na podniesienie aktywności społecznej i integracji ze środowiskiem lokalnym rodzin zagrożonych ubóstwem i / lub wykluczeniem społecznym, a także ich otoczenia z rodzin dotkniętych wykluczeniem z co najmniej kilku powodów określonych w art.7 ustawy o pomocy społecznej poprzez objęcie ich kompleksowym wsparciem. Zostały zrealizowane podobne działania jak w projekcie „Rodzina II”.

VI. INFRASTRUKTURA

Gmina Ornetka przedstawia różnorodną ofertę placówek i instytucji, w których rodzice i ich dzieci mogą skorzystać z pomocy w sytuacji, kiedy samodzielnie nie potrafią rozwiązać pojawiających się problemów. Zadaniem instytucjonalnych form pomocy działających w Gminie Ornetka jest udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz dzieciom sprawiającym trudności wychowawcze lub też narażonym na niepowodzenia szkolne. Przygotowując poniższe zestawienie posłużono się informacjami zamieszczonymi na stronach Urzędu Miejskiego, Biuletynu Informacji Publicznej oraz informacjami uzyskanymi w kontakcie bezpośrednim od przedstawicieli poszczególnych instytucji działających na terenie Gminy Ornetka. Zgodnie z tym ustalono, że zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie Gminy Ornetka przedstawiają się następująco:

Instytucją pomocową działającą w strukturach lokalnych jest **Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**. W ramach swojej działalności służy on pomocą organizacyjną, merytoryczną i finansową na rzecz rodziny. Instytucja działa w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, a od dnia 01 stycznia 2012 roku realizuje również zadania wynikające z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z wymogami ostatniej, w realizację tych zadań włączono **asystenta rodziny**. Zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodziny dysfunkcyjnej i pomoc w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W strukturach organizacyjnych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje placówka wsparcia dziennego – **Świetlica Socjoterapeutyczna**. Celem placówki jest wsparcie dzieci i ich rodzin poprzez realizowany program socjoterapeutyczny, pomoc w nauce, rozwijanie zainteresowań oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych.

Szansą na poprawę trudnej sytuacji życiowej poszczególnych grup świadczeniobiorców pomocy społecznej oraz osób z kręgu wykluczenia społecznego jest funkcjonowanie **Klubu Integracji Społecznej**. Organizuje on działania w zakresie doradztwa zawodowego, profilaktyki prozdrowotnej oraz reintegracji społeczno-zawodowej. W ramach ogłaszanych konkursów realizowanych jest wiele projektów aktywizacyjnych i wspierających funkcjonowanie rodzin

współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodzin borykających się z problemem niepełnosprawności, długotrwałej przewlekłej choroby i osób starszych zlecono **Orneckiej Spółdzielni Socjalnej „Arka”** wyłonionej w drodze otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób uprawnionych do świadczeń, na terenie Gminy Orneta w okresie od dnia 01.01.2021 do do dnia 31.12.2025 roku.” Takie rozwiązanie realizacji zadania daje możliwość świadczenia usług opiekuńczych w godzinach popołudniowych, wieczornych, w dni wolne od pracy i święta. W 2021 roku pomocy w formie usług opiekuńczych udzielono dla 115 osób, w 2022 roku 108 osobom, w 2023 roku 114 osobom. Spółdzielnia Socjalna „Arka” angażuje się również w realizację wielu projektów unijnych wspierających rodziny na terenie Gminy Orneta. Była wnioskodawcą i realizatorem m. in. takich projektów jak: „Zmieniamy Siebie”, „Zmieniamy przyszłość”, „Aktywni 50+”, „Przyszłość w nas”, „Rodzina II”, „Aktywna Rodzina II”.

W zakresie wspierania rodzin z problemem niepełnosprawności wsparcie oferuje również **Środowiskowy Dom Samopomocy w Henrykowie**. Poprzez realizowane zajęcia przygotowuje osoby z niepełnosprawnością intelektualną oraz przewlekłe psychicznie chore do funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie ich możliwości psychofizycznych. Stanowi tym samym odciążenie dla zdrowych członków rodziny.

W Gminie Orneta funkcjonują w ramach struktury organizacyjnej Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – dwa **Mieszkania Wspomagane**. Przebywają tam osoby, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług świadczonych przez jednostkę całodobowej opieki. Mieszkanie wspomagane jest formą pomocy społecznej, przygotowującą, przy wsparciu specjalistów, osoby w nich przebywające do prowadzenia niezależnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu, stanowiącą alternatywę dla pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Możliwość uczestnictwa w rehabilitacji społeczno-zawodowej umożliwiają także **Warsztaty Terapii Zajęciowej**. Na terenie naszej gminy tego typu placówki funkcjonują w Orniecie i w Henrykowie. Zasadniczym zadaniem WTZ jest rozwój umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego jak również rozwój umiejętności komunikowania się, dokonywania wyborów, rozwijanie podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych oraz poprawa kondycji psychofizycznej. Odbywa się to w oparciu o realizowane zajęcia z zakresu terapii zajęciowej.

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy MGOPS prowadzony jest **Punkt Informacyjny – Konsultacyjny dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej**. Osoby korzystające z porad i konsultacji obsługiwane są przez trzech specjalistów: konsultanta do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, psychologa i prawnika.

Na terenie gminy Orneta funkcjonuje również **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, która ma za zadanie przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym oraz wspierać wszelkie działania mające służyć dobru rodziny. Czyni to również w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty.

Znaczącym w realizacji zadań na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy wobec dziecka i jego rodziny jest również **Zespół Interdyscyplinarny**. W swoich strukturach skupia on przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych. Na potrzeby pojawiających się problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie tworzone są grupy diagnostyczno - pomocowe.

Komisariat Policji w Ornece Komendy Powiatowej w Lidzbarku Warmińskim to kolejna instytucja, której działania skupione są wokół pomocy na rzecz dziecka i jego rodziny. Głównym zadaniem policji jest ochrona bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz utrzymywanie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Swoje zadania policja realizuje również w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” oraz uczestnictwo w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Diagnostyczno - Pomocowych.

Straż Miejska realizuje zadania z zakresu ochrony porządku i spokoju publicznego oraz współpracuje w tym zakresie z właściwymi podmiotami służącymi ratowaniu życia i zdrowia obywateli.

W zakresie profilaktyki i promocji zdrowia na terenie Gminy Orneta funkcjonują **niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz poradnie rehabilitacyjne**. W pierwszej kolejności spoczywa na nich obowiązek udzielenia pierwszej pomocy medycznej osobom chorym i poszkodowanym. Do zakresu ich obowiązków należy również podejmowanie działań interwencyjnych z chwilą zdiagnozowania oznak dysfunkcji rodziny, a zgodnie z procedurą Niebieskiej Karty zapewnienie pomocy ofiarom przemocy domowej.

Partnerem Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornece w zaspokajaniu potrzeb opiekuńczo-wychowawczych dziecka i jego rodziny jest **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie**. Instytucja realizuje swoje zadania między innymi w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. W swoich założeniach kieruje się dobrem dziecka, które potrzebuje ochrony, wsparcia i pomocy ze strony osób dorosłych. PCPR prowadzi również poradnictwo i konsultacje dla rodzin borykających się z problemami natury opiekuńczo-wychowawczej.

Na terenie miasta i gminy Orneta funkcjonuje również **Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Mój Dom”**. Obejmuje ona swoim zasięgiem dzieci i młodzież, które z różnych przyczyn zostały pozbawione opieki rodzicielskiej. Placówka w pierwszej kolejności zaspokaja potrzeby dziecka przygotowując je w ten sposób do samodzielnego życia. Jeżeli tylko zachodzą takie możliwości wówczas podejmuje współpracę z rodzicami dziecka. Utrzymanie więzi dziecka z rodziną ma umożliwić powrót młodego człowieka do rodziny pochodzenia z chwilą uporania się przez nią z trudnościami dnia codziennego. Bardzo często pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest pewnego rodzaju azylem przed różnymi formami przemocy, których młody człowiek doświadczał pozostając w rodzinie.

Warto podkreślić, że znaczącą rolę w procesie diagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie ogrywa również **Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna** w Ornece. Placówka ściśle współpracuje ze szkołami i przedszkolami. Specjaliści świadczą pomoc psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną. Ponadto oferują szereg zajęć korekcyjno - terapeutycznych. Swoje działania skupiają głównie na pracy z dziećmi. Nie zapominają jednak o ich rodzicach. Udzielają cennych wskazówek do pracy z dzieckiem i wskazują na możliwości alternatywnych rozwiązań trudnej sytuacji.

Gmina Orneta oferuje możliwość kształcenia na kilku szczeblach: przedszkolnym, podstawowym, oraz średnim. Placówki oświatowe prowadzą aktywną działalność edukacyjną oraz opiekuńczo-wychowawczą. Podejmują szereg działań mających na celu eliminowanie dysfunkcji w środowisku szkolnym. Na obecną chwilę na terenie miasta i gminy Orneta funkcjonują następujące **instytucje oświatowe**:

- a) Przedszkole Nr 1 – ul. Kopernika 4; 11-130 Orneta;
- b) Przedszkole Nr 2 – ul. 1 Maja 54; 11-130 Orneta;
- c) Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Mjr. Henryka Sucharskiego - ul. Zamkowa 26 (oddziały klas I-IV) ul. Warmińska 11 (oddziały V- VIII), 11-130 Orneta ;
- d) Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Janusza Korczaka - ul. Kopernika 13 (oddziały klas I- IV), ul. 1- Maja 28 (oddziały V- VIII), 11-130 Orneta
- e) Szkoła Podstawowa w Bażynach;
- f) Zespół Szkół Zawodowych Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stanisława Staszica ul. 1 Maja 20; 11-130 Orneta;
- g) Liceum Ogólnokształcące im. Bojowników o Polskość Warmii w Zespole Szkół Ogólnokształcących ul. 1 Maja 26; 11-130 Orneta.

W Gminie Orneta funkcjonuje **Centrum Kultury i Biblioteka Miejska (CKiBM)**. CKiBM skupia swoją działalność na upowszechnianiu czytelnictwa i kultury. Odbywa się to poprzez spotkania autorskie, wystawy okolicznościowe, promocję zdrowego stylu życia w rodzinie i organizowanie zajęć tematycznych dla dzieci i osób starszych oraz prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby społeczne w zakresie kultury.

Ośrodek Sportu i Rekreacji to kolejna jednostka zajmująca się krzewieniem kultury fizycznej, sportu i rekreacji wśród mieszkańców naszej gminy. Powyższe jest możliwe dzięki działalności klubów i sekcji sportowych.

W zakresie pomocy na rzecz dziecka i jego rodziny w obrębie miasta i gminy Orneta działa również szereg **organizacji pozarządowych**. W ramach swojej działalności stowarzyszenia oferują pomoc socjalną, rekreacyjną, sportową, kulturalną oraz edukacyjną. Aktualnie na terenie naszej gminy funkcjonują następujące stowarzyszenia:

- Orneckie Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych;
- Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Orneta „Ornecianie”;
- Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Ornece;
- Miejski Klub Sportowy „Błękitni”;

- Klub Strzelecki „Alfa” Orneta;
- Orneckie stowarzyszenie „Agro relaks”;
- Polski Związek Wędkarski ;
- LOK Orneckie Smoki;
- Stowarzyszenie „Reduta Orneta”;
- Środowiskowy Dom Samopomocowy w Henrykowie przy Caritas Archidiecezji Olsztyńsko - Gdańskiej;

VII. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Rozwój zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rozwój systemu wsparcia skoncentrowanego na realizację działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji.

Cel szczegółowy: 1

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny i dziecka

Zadania	Wskaźnik realizacji działań	Realizator
Monitoring sytuacji rodzin z dziećmi	• liczba wywiadów środowiskowych	MGOPS
Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej (bezpieczeństwo socjalne)	• liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną • liczba dzieci korzystających z posiłku • liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy żywnościowej (POPŻ, Bank Żywności) • liczba rodzin z dziećmi korzystających z zasiłków celowych na zakup żywności • liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń Funduszu Alimentacyjnego • liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń rodzinnych • liczba rodzin z dziećmi korzystających z dodatku mieszkaniowego • liczba rodzin z dziećmi korzystających z dodatku energetycznego	MGOPS

Cel szczegółowy: 2

Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Zadania	Wskaźnik realizacji działań	Realizator
Udzielenie pomocy w formie: stypendiów, zasiłków szkolnych, wyprawki szkolnej, specjalnych rządowych programów pomocy dzieciom i uczniom	• Liczba rodzin / dzieci korzystających ze stypendiów socjalnych • liczba rodzin / dzieci korzystających z zasiłków szkolnych • liczba rodzin / dzieci korzystających z wyprawek w ramach rządowego programu • liczba rodzin / dzieci korzystających z zasiłków w	UM

	ramach specjalnych rządowych programów pomocy dzieciom i uczniom	
Prowadzenie świetlic dla dzieci i młodzieży	• liczba placówek wsparcia dziennego • liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek wsparcia dziennego • liczba świetlic opiekuńczo-specjalistycznych • liczba świetlic szkolnych • liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do świetlic szkolnych	MGOPS JEDNOSTKI OŚWIATOWE
Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	• liczba programów / przedsięwzięć • rodzaje programów / przedsięwzięć	JEDNOSTKI OŚWIATOWE GKRPA PPP
Integracyjne formy nauczania, opieki i rehabilitacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością	• Liczba klas integracyjnych • liczba oddziałów/grup integracyjnych w przedszkolach • liczba szkół/przedszkoli z klasami/grupami integracyjnymi • liczba dzieci niepełnosprawnych w oddziałach/grupach/klasach • liczba dzieci objętych wspomaganie rozwoju w placówkach oświatowych / terapeutycznych	JEDNOSTKI OŚWIATOWE ŚDS
Wsparcie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych poprzez poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne	• ilość pedagogów szkolnych • ilość psychologów szkolnych	JEDNOSTKI OŚWIATOWE UM
Cel szczegółowy: 3 Kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.		
Zadania	Wskaźnik realizacji działań	Realizator
Praca środowiskowa promująca właściwe wzorce rodziny	• liczba asystentów rodziny • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny • liczba pracowników socjalnych • liczba rodzin objętych pracą socjalną • liczba innych specjalistów (jakich?)	MGOPS
Wspieranie rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej	• Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej ogółem • liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w roku sprawozdawczym • liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych • formy i metody wspierania rodzin biologicznych	MGOPS PCPR
Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	• liczba rodzin objętych nadzorem kuratorskim • liczba podmiotów świadczących specjalistyczną pomoc dla rodzin • liczba rodzin, które skorzystały z poradnictwa psychologicznego, poradnictwa prawnego, terapii,	MGOPS PPP UM SĄD RODZINNY

	mediacji, usług opiekuńczych • liczba udzielonych konsultacji / porad psychologicznych / prawnych	
Realizowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla rodziców	• liczba programów / przedsięwzięć • rodzaje programów / przedsięwzięć • zakres tematyczny • ilość zorganizowanych spotkań	MGOPS PCPR PPP JEDNOSTKI OŚWIATOWE
Współpraca podmiotów pracujących na rzecz rodziny (instytucje samorządowe, placówki oświatowe, kościoły, związki wyznaniowe, fundacje, stowarzyszenia)	• liczba podmiotów współpracujących na rzecz rodzin • liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych • liczba wglądów w sytuację rodziny • liczba posiedzeń dot. Oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej)	MGOPS PCPR KPP SĄD RODZINNY

Cel szczegółowy: 4

Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży

Zadania	Wskaźnik realizacji działań	Realizator
Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i motywowanie do podjęcia leczenia/terapii, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi	• liczba rodzin z dziećmi, którym udzielono pomocy z powodu uzależnienia • liczba konsultacji psychologicznych/terapeutycznych • liczba spraw skierowanych do GKRPA	MGOPS UM GKRPA
Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	• liczba uruchomionych procedur NK, w tym w rodzinach z dziećmi • liczba grup diagnostyczno - pomocowych • liczba posiedzeń grup diagnostyczno - pomocowych • liczba spraw skierowanych do Prokuratury • liczba spraw skierowanych do GKRPA z diagnostyczno - pomocowych ZI • podmioty, które wszczęły NK	MGOPS SĄD RODZINNY KPP GKRPA
Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	• wysokość środków finansowych przeznaczonych na współfinansowanie dziecka w pieczy zastępczej	MGOPS
Organizowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, rodzin z dziećmi	• liczba programów / projektów • formy aktywnego spędzania czasu wolnego przez rodziny z dziećmi • liczba wydanych Kart Dużej Rodziny w ramach programu gminnego	MGOPS JEDNOSTKI OŚWIATOWE CKiBM UM OSIR

Cel szczegółowy: 5

Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powiklanej oraz w sytuacjach niepowodzeń położniczych

Praca środowiskowa	• liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny • liczba rodzin objętych pracą socjalną	MGOPS
Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin	• liczba rodzin korzystających z poradnictwa psychologicznego, prawnego, skoordynowanych działań w zakresie kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin • liczba osób opiekujących się osobą niepełnosprawną, które korzystały ze wsparcia zatrudnienia / usług i instrumentów rynku pracy	MGOPS PCPR UM
Objęcie wsparciem materialnym rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym	• ilość rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia w wys. 4.000 zł	MGOPS

VIII. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji. Skupia się ona głównie na odpowiedzi na pytania:

- Czy obecny stan zasobów gminy stanowi silną czy słabą stronę, tzn. czy jest czynnikiem ułatwiającym, czy utrudniającym rozwój?
- Jakie szanse i zagrożenia dla gminy płyną z jej kontaktów z bliższym lub dalszym otoczeniem?

Analiza tych czynników pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów. Jakościowa analiza obecnej sytuacji rodziny, dziecka i systemu opieki oraz prawdopodobnej przyszłej sytuacji pozwala na ukierunkowanie działań w ten sposób, by sprzyjały one osiągnięciu założonego celu.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Realizacja celów strategicznych i operacyjnych wynikających z dokumentów strategicznych: Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Orneta, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego, co roku przez Radę Miejską; Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Orneta; • Działalność Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego przy GKRPA; • Działalność Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla Osób Doznających Przemocy Domowej przy MGOPS • Profesjonalizm i aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny; • Wsparcie rodziny przez asystenta rodziny; • Realizowanie dodatkowych form pracy z rodziną;	• Ubóstwo • Wysokie koszty utrzymania rodzin • Niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych • Niewystarczająca liczba miejsc dla dzieci w przedszkolach i placówek opieki dla dzieci do lat 3 • Brak zaplecza zabezpieczającego egzekucje eksmisji sprawców przemocy w rodzinie • Utrudniony dostęp do specjalistycznych usług medycznych w zakresie ochrony zdrowia • Brak gotowości rodzin do zmiany stylu życia, bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie • Bezradność i roszczeniowość rodzin korzystających z pomocy społecznej (wzorce pokoleniowe) • Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra, mediator) • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach

• Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego; • Powoływanie grup diagnostyczno - pomocowych realizujących indywidualny plan pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową; • Rozwinięta sieć instytucji wspierających rodzinę (w szczególności: Gmina, Policja, Sąd, MGOPS, PCPR, GKRPA, PPP, organizacje pozarządowe); • Dostępność usług opiekuńczych świadczonych rodzinom; • Wystarczająca ilość i dobra jakość funkcjonowania placówek opiekuńczych i oświatowych w gminie; • Aktywizacja społeczna i zawodowa świadczeniobiorców ośrodka pomocy społecznej; • Funkcjonowanie Stacji Joannitów; • Rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna; • Działalność organizacji pozarządowych; • Ogólnodostępne wydarzenia lokalne umożliwiające spędzenie czasu wolnego realizacja zajęć o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym. • Duża aktywność projektowa Gminy, Jednostek Gminnych i Organizacji Pozarządowych pozyskujących środki zewnętrzne.	dysfunkcyjnych, odrzucenie autorytetu szkoły, nauczyciela • Brak świadomości społecznej o potrzebach, możliwościach w zakresie rodziny zastępczej • Brak rodzin wspierających • Dysproporcje ekonomiczne i intelektualne • Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia

SZANSE	ZAGROŻENIA
• Rozwój gospodarczy Gminy • Pozyskanie środków unijnych na rozwój Gminy • Aktywizacja społeczna mieszkańców, rozwój fizyczny i sportowy • Wykorzystanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych i potencjału intelektualnego mieszkańców Gminy • Szkolenie i podnoszenie kompetencji kadry działającej na rzecz rodziny • Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży • Rozwój zdalnych form wsparcia	• Niestabilność prawna dotycząca polityki społecznej - niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów • Zanik więzi i tradycji rodzinnych • Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach i zaburzenie więzi rodzinnych • Wzrost kosztów utrzymania rodzin • Zwiększenie się liczby dzieci i młodzieży, podejmujących zachowania ryzykowne. • Wzrost agresji w społeczeństwie, polaryzacja negatywnych postaw • Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez Jednostki Samorządu Terytorialnego • Zwiększenie się liczby mieszkańców wymagających pomocy instytucjonalnej

IX. ADRESACI PROGRAMU

Wśród adresatów Programu szczególne miejsce zajmują rodziny przeżywające różnorodne trudności w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kobiety w ciąży, rodziny dzieci, u których zdiagnozowano nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę powstałe w prenatalnym okresie rozwoju lub podczas porodu, rodzice wychowujący dzieci z niepełnosprawnościami. Komplementarność Programu do naturalnego rytmu życia rodziny, akcentowanie jej potencjału, promowanie modelu aktywnego spędzania wspólnego czasu, tworzy warunki sprzyjające odnalezieniu odpowiedniej dla siebie oferty dla wszystkich rodzin z dziećmi, dzieci i młodzieży w Gminie Orneta.

X. REALIZATORZY PROGRAMU

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 w gminie Orneta powinny realizować podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się, bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Przy realizacji Programu współpracować powinny:

Podmioty publiczne:

- właściwe wydziały i stanowiska Urzędu Miejskiego
- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- przedszkola publiczne
- szkoły podstawowe
- Centrum Kultury i Biblioteka Miejska
- Placówki Oświatowe

Podmioty niepubliczne:

- żłobki i kluby dziecięce
- przedszkola
- organizacje pozarządowe działające w zakresie: profilaktyki, wspierania rodziny i dziecka, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pomocy społecznej edukacji, promocji i ochrony zdrowia
- kościoły i związki wyznaniowe
- lokalne media

Samorządowe służby i instytucje o zasięgu powiatowym i inne:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Komenda Powiatowa Policji oddział w Ornece
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Powiatowy Urząd Pracy
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
- Sądy i Kuratorzy Sądowi Wydziału Rodzinnego

XI. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 w Gminie Orneta są środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w ustawach:

- z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
- z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,

oraz środki pozyskane na zadania związane z realizacją programu w formie: dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów: wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, dla rodzin wielodzietnych i innych, środków unijnych.

XII. OCZEKIWANE REZULTATY

Spodziewanymi rezultatami realizowanego w latach 2024 – 2026 Programu Wspierania Rodziny w gminie Orneta są:

- a) poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej i przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełnienia obowiązków rodzicielskich,
- b) wsparcie kobiety w ciąży, rodzin dzieci, u których zdiagnozowano nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę powstałe w prenatalnym okresie rozwoju lub podczas porodu, rodzice wychowujący dzieci z niepełnosprawnościami.
- c) ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami, uzależnieniami,
- d) powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej,
- e) podniesienie świadomości społeczeństwa o dostępnych formach wsparcia rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych,
- f) rozwijanie współpracy różnorodnych podmiotów na rzecz wspierania rodziny.

XIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę osiągniętych wskaźników realizacji działań. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczasowych ustaleń. Realizacja Programu opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu realizacji założonych działań oraz prowadzenia ewaluacji i monitoringu. Monitorowanie i ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez przedkładanie przez Burmistrza Ornety w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Orniecie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny sporządzonego na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w jego realizacji.

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orniecie. Podmioty lokalnego systemu wsparcia rodziny będą przekazywać sprawozdania z realizacji własnych zadań, zawartych w niniejszym Programie w formie elektronicznej na adres: **sekretariat@opsorneta.pl** lub w formie pisemnej na adres Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orniecie, w terminie do **10 lutego każdego roku**.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Orneta na lata 2024 - 2026 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.